

ຂໍ້ມູນ ສໍາລັບ ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ:

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສິດທິຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຂອງ ລັດ ຄາລິຟໍເນຍ, ທີ່ເອີ້ນວ່າກົດໝາຍ Marsy, ທີ່ໃຫ້ສິດທິສໍາຄັນເຫຼົ່ານີ້ແກ່ທ່ານ:

- ໄດ້ຮັບເງິນທົດແທນການສູນເສຍຂອງທ່ານ. ໃຊ້ເງິນເພື່ອຊ່ວຍການສູນເສຍຊັບສິນ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການປິ່ນປົວ, ຄ່າຈ້າງທີ່ສູນຫາຍ ແລະ ການສູນເສຍອື່ນໆ.
- ບອກອາຊະຍາກຳມີຜົນກະທົບແນວໃດຕໍ່ທ່ານ. ບອກໃຫ້ສານສານຮູ້ວ່າອາຊະຍາກຳມີຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວິດຂອງທ່ານແນວໃດກ່ອນຈໍາເລີຍຈະຖືກຕັດສິນລົງໂທດ.
- ເກັບກຳເອົາຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການດຳເນີນຄະດີອາຍາ. ສອບຖາມໄອຍະການສໍາລັບຂໍ້ມູນບາງຢ່າງກ່ຽວກັບຄະດີນີ້.
- ຮັບຄຳສັ່ງຈາກສານ. ສານອາດຈະອອກຄຳສັ່ງປ້ອງກັນເພື່ອໃຫ້ຈຳເລີຍຢູ່ຫ່າງຈາກທ່ານ ຫຼື ຄຳສັ່ງຈ່າຍຄ່າທະນາຍຄວາມຖ້າທ່ານຈ້າງທະນາຍຄວາມເພື່ອຊ່ວຍໃນຄະດີຂອງທ່ານ. ສານຍັງອາດຈະອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ຈຳເລີຍຈ່າຍເງິນ \$25,000 ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ ສໍາລັບ ການລະເມີດສິດພົນລະເມືອງຂອງທ່ານ. (ລົມກັບທະນາຍຄວາມກ່ຽວກັບສິດທິຂອງທ່ານພາຍໃຕ້ກົດ ໝາຍ Ralph ແລະ ກົດໝາຍ Bane.)
- ກົດໝາຍລັດຄາລິຟໍເນຍຫ້າມເຈົ້າໜ້າທີ່ບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍສອບຖາມບຸກຄົນ, ລວມທັງຜູ້ທີ່ກຳລັງລາຍງານ ຫຼື ຜູ້ຕົກເປັນເຫຼືອຂອງອາຊະຍາກຳທີ່ອຸດທິດຂຶ້ນ, ກ່ຽວກັບສະຖານະການເຂົ້າເມືອງຂອງພວກເຂົາ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ວ່າຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໃຊ້ຢັ້ງຢືນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ສໍາລັບ ປະເພດວິຊາ U (ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກວິຊາອາຊະຍາກຳ) ຫຼື ປະເພດວິຊາ T (ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກວິຊາການຄ້າມະນຸດ).

ທີ່ທາການຊ່ວຍເຫຼືອ:

ໂທຫາ 911 ຫຼື ໄປໂຮງໝໍທ້ອງຖິ່ນ ຖ້າທ່ານຕ້ອງການໃຫ້ມີການປິ່ນປົວດ່ວນ. ເພື່ອຍືນການລາຍງານ, ຕິດຕໍ່ຫາອົງການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍທ້ອງຖິ່ນຂອງທ່ານ.

ໜ່ວຍງານໃຫ້ບໍລິການຜູ້ເຄາະຮ້າຍ ຂອງ ສໍານັກທະນາຍຄວາມແຫ່ງ ລັດຄາລິຟໍເນຍ

ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຂໍ້ມູນ ຕະຫຼອດຂະບວນການທາງອາຍາແກ່ຜູ້ເຄາະຮ້າຍຈາກອາຊະຍາກຳ ແລະ ຄອບຄົວຂອງພວກເຂົາ. ສໍາລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ, ໂທ (877) 433-9069 ຫຼື ເຂົ້າເບິ່ງທີ່ oag.ca.gov/hatecrimes.

ພະແນກໃຫ້ຄວາມຍຸຕິທໍາການຈ້າງງານ ແລະ ທີ່ມັກອາໄສ ຂອງລັດຄາລິຟໍເນຍ (DFEH) ພິນຍ (DFEH)

ອົງການລັດທີ່ຮັບພິຊອບການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍດ້ານສິດທິພົນລະເມືອງຂອງລັດຄາລິຟໍເນຍ ແລະ ປົກປ້ອງປະຊາຊົນຈາກການເລືອກປະຕິບັດທີ່ເຜິດກົດໝາຍໃນການຈ້າງງານ, ທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ທີ່ພັກສາທາລະນະ ແລະ ຈາກການກະທຳຄວາມຮຸນແຮງຍ້ອນກຽດຊັງ ແລະ ການຄ້າມະນຸດ. DFEH ຈະຮັບການຮຽກຮ້ອງຈາກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກຄວາມຮຸນແຮງຍ້ອນຄວາມກຽດຊັງ ຫຼື ການຂົ່ມຂູ່ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ຍ້ອນວ່າກຸ່ມຄົນໃດໜຶ່ງໃນສັງຄົມໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈິງ ຫຼື ຮັບຮູ້. ສໍາລັບຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບວິທີການຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍ, ໃຫ້ເຂົ້າເບິ່ງທີ່ dfeh.ca.gov.

ສູນໃຫ້ບໍລິການຊ່ວຍເຫຼືອຊອກພະຍານຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຂອງສໍານັກງານທະນາຍຄວາມປະຈໍາຊົງເຂດທ້ອງຖິ່ນ

ເຮັດວຽກໂດຍກົງກັບຄະນະກຳມະການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ລັດ ຄາລິຟໍເນຍ (CalVCB) ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍໃນທຸກໆເມືອງ. ສໍາລັບຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສໍານັກງານທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ອົງການຊ່ວຍເຫຼືອອື່ນ ໃຫ້ເຂົ້າເບິ່ງທີ່ victims.ca.gov/victims/localhelp.aspx.

ກົມໃຫ້ຄວາມຍຸຕິທໍາ, ການໃຫ້ບໍລິການດ້ານການພົວພັນກັບຊຸມຊົນສະຫະລັດອາເມລິກາ

ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບກຸ່ມຊຸມຊົນເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງໃນຊຸມຊົນ ແລະ ປ້ອງກັນ ແລະ ຕອບໂຕ້ກັບອາຊະຍາກຳຈາກຄວາມກຽດຊັງທີ່ຖືກກ່າວຫາ. ສໍາລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ, ໃຫ້ເຂົ້າເບິ່ງທີ່ justice.gov/crs.

ການພິມເຜີຍແຜ່ຄັ້ງນີ້ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກເງິນທຶນທີ່ມອບໃຫ້ໂດຍກອງທຶນ VOCA ຂອງລັດຖະບານກາງ ປີ 2018, ຫຼາຍເລັກກອງທຶນຊ່ວຍເຫຼືອຍ່ອຍ VT20199504 ຜ່ານສໍານັກງານໃຫ້ບໍລິການສຸກເສີນ ເຈີຄອງ ລັດ ຄາລິຟໍເນຍ (CalOES).

ອາຊະຍາກຳຈາກຄວາມກຽດຊັງ

ສິ່ງທີ່ທ່ານຕ້ອງຮູ້ເພື່ອປົກປ້ອງຕົວທ່ານເອງ ແລະ ຄົນອື່ນ

C A L I F O R N I A
DEPARTMENT of JUSTICE
V I C T I M S ' S E R V I C E S U N I T

ພະແນກຍຸດຕິທຳຂອງ ລັດ ຄາລິຟໍເນຍ ຄື່ອງມື ແລະ

ຊັບພະຍາກອນທີ່ມີໃຫ້ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ຊ່ວຍເຈົ້າ ໜ້າທີ່ ບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ, ລັດ, ແລະ ສູນກາງ ໃນການ ສືບສວນກ່ຽວກັບອາຊະຍາກຳທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ, ລວມທັງ ການກຳນົດ, ການຈັບຄຸມຕົວ, ການດຳເນີນຄະດີ ແລະ ການ ຕັດສິນລົງໂທດຜູ້ກໍ່ອາຊະຍາກຳເຫຼົ່ານັ້ນ.

ທະນາຍຄວາມໃຫຍ່ຂອງລັດຄາລິຟໍເນຍ Rob Bonta ໄດ້ສະ ເໜີຂໍ້ມູນຕໍ່ໄປນີ້ກ່ຽວກັບວິທີການກຳນົດ ແລະ ລາຍງານການ ກໍ່ອາຊະຍາກຳຈາກຄວາມກຽດຊັງ ແລະ ການບໍລິການທີ່ມີໃຫ້ຜູ້ ເຄາະຮ້າຍຈາກອາຊະຍາກຳຈາກກຽດຊັງ.

ອາຊະຍາກຳຈາກຄວາມກຽດຊັງ ຫຼື ເຫດການ ຄວາມກຽດຊັງ?

ເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ຈະຮູ້ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງ ອາຊະຍາກຳຈາກ ຄວາມກຽດຊັງ ແລະ ເຫດການຄວາມກຽດຊັງ.

ອາຊະຍາກຳຈາກຄວາມກຽດຊັງແມ່ນອາຊະຍາກຳຕໍ່ບຸກຄົນ, ກຸ່ມຄົນ, ຫຼື ຊັບສິນທີ່ຖືກກະຕຸ້ນຈາກຜູ້ທີ່ຖືກເຄາະຮ້າຍທີ່ເປັນ ເຫຍື້ອ ຫຼື ກຸ່ມຄົນໃນສັງຄົມທີ່ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງທີ່ເຫັນຮູ້. ອາຊະຍາກຳຈາກຄວາມກຽດຊັງສາມາດຖືກດຳເນີນຄະດີໄດ້ ບໍ່ ວ່າຈະເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາໃນຖານລະຫຼັດ ຫຼື ການ ກະທຳຜິດໂດຍອີງຕາມການກະທຳທີ່ໄດ້ກະທຳ.

ໃນລັດຄາລິຟໍເນຍ, ທ່ານສາມາດຕົກເປັນເຫຍື້ອຂອງ ອາຊະຍາກຳຈາກຄວາມກຽດຊັງຖ້າທ່ານຖືກເປັນເປົ້າໝາຍ ຍ້ອນເຫດຜົນເກີດຂຶ້ນຈິງ ຫຼື ຖືກຮັບຮູ້ຂອງທ່ານ:

- ເຊື້ອຊາດ ຫຼື ຊົນເຜົ່າ
- ສັນຊາດ
- ສາສະໜາ
- ເພດ
- ຄວາມນິຍົມທາງເພດ
- ພິການທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ຫຼື ຈິດໃຈ, ຫຼື
- ການເຊື່ອມໂຍງກັບບຸກຄົນ ຫຼື ກຸ່ມຄົນທີ່ມີລັກສະນະໜຶ່ງ ຫຼື ຫລາຍກວ່າລັກສະນະເຫຼົ່ານີ້ຕາມ “ຄວາມເປັນຈິງ” ຫຼື “ຮັບຮູ້”.

ກະລຸນາຮັບຮູ້ວ່າ, ຄຸນລັກສະນະທີ່ລະບຸໄວ້ຂ້າງເທິງນີ້ແມ່ນ ຕົວຢ່າງ, ແລະ ຖານອື່ນໆສຳລັບຄຸນລັກສະນະຂອງກຸ່ມຄົນໃນ ສັງຄົມທີ່ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຕົວຈິງ ຫຼື ຮັບຮູ້.

ຖ້າທ່ານເຫັນເປັນອາຊະຍາກຳຈາກຄວາມກຽດຊັງ, ທ່ານຄວນ ລາຍງານອາຊະຍາກຳດັ່ງກ່າວໃຫ້ອົງການບັງຄັບໃຊ້ກົດ ໝາຍ ທ້ອງຖິ່ນຂອງທ່ານ.

ເຫດການຈາກຄວາມກຽດຊັງແມ່ນການກະທຳ ຫຼື ພຶດຕິກຳ ທີ່ຖືກກະຕຸ້ນໂດຍຄວາມກຽດຊັງ ແຕ່ ໄດ້ຮັບປົກປ້ອງຢ່າງ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍໂດຍສິດທິໃນການປັບປຸງຄັ້ງທຳອິດ ໃຫ້ແກ່ສິດທິເສລີພາບໃນການສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ. ຖ້າ ເຫດການຈາກຄວາມກຽດຊັງເລີ່ມຄຸກຄາມບຸກຄົນ ຫຼື ຊັບສິນ, ມັນອາດຈະກາຍເປັນອາຊະຍາກຳຈາກຄວາມກຽດຊັງ.

ຕົວຢ່າງຂອງເຫດການຈາກຄວາມກຽດຊັງປະກອບມີ:

- ການເອີ້ນຊື່
- ການໃສ່ຮ້າຍ
- ການສະແດງເນື້ອຫາຄວາມກຽດຊັງໃສ່ຊັບສິນຂອງທ່ານເອງ.
- ການລົງເນື້ອຫາຄວາມກຽດຊັງທີ່ບໍ່ໄດ້ສົ່ງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ ຊັບສິນ.
- ການກະຈາຍເນື້ອຫາທີ່ເປັນຂໍ້ຄວາມສະແດງເຖິງຄວາມ ກຽດຊັງໃນພື້ນທີ່ສາທາລະນະ.

ວິທີການລະບຸອາຊະຍາກຳຈາກຄວາມກຽດຊັງ ສັນຍານທີ່ບົ່ງບອກເຖິງອາຊະຍາກຳທີ່ໄດ້ຮັບການຈູງໃຈຈາກ ຄວາມກຽດຊັງອາດມີ:

- ຜູ້ກະທຳຜິດໄດ້ເລືອກເອົາຜູ້ເຄາະຮ້າຍ ຫລື ຊັບສິນເນື່ອງ ຈາກ ພວກເຂົາເປັນກຸ່ມຄົນທີ່ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ, ເຊັ່ນ: ສາສະໜາ ຫຼື ເພດໃດເພດໜຶ່ງ.
- ຜູ້ກະທຳຜິດໄດ້ສະແດງຄຳຄິດເຫັນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫລື ດ້ວຍຄຳເວົ້າທີ່ສະແດງເຖິງຄວາມລຳອຽງ.
- ອາຊະຍາກຳດັ່ງກ່າວເກີດຂຶ້ນໃນວັນທີ່ສຳຄັນ ສຳລັບ ກຸ່ມຄົນ ທີ່ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ຫຼື ຜູ້ກະທຳຜິດ.
- ມີການຈັດກິດຈະກຳຄວາມກຽດຊັງໃນພື້ນທີ່.

ຖ້າທ່ານເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກອາຊະຍາກຳ, ທ່ານຄວນ:

- ຕິດຕໍ່ໜ່ວຍງານບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍທ້ອງຖິ່ນຂອງທ່ານໂດຍທັນທີ.
- ໄປພົບແພດໃຫ້ການປິ່ນປົວ (ຖ້າທ່ານຕ້ອງການ).
- ບັນທຶກເອົາຄຳເວົ້າທີ່ໄດ້ກ່າວ.
- ເກັບບັນທຶກຂໍ້ເທັກຈິງອື່ນໆ.
- ເກັບບັນທຶກຫຼັກຖານທັງໝົດ (ຕົວຢ່າງ: ຮູບແຕ້ມ, ຫອຍໄຂ່, ສິ່ງທີ່ຂຽນໃສ່ຍານພາຫະນະຂອງຜູ້ເຄາະຮ້າຍ). ຖ້າປອດໄພ, ລໍຖ້າຈົນກວ່າໜ່ວຍງານບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍມາຮອດ ແລະ ເກັບ ຖ່າຍຮູບ.
- ເກັບກຳເອົາຊື່, ທີ່ຢູ່, ເບີໂທລະສັບ, ແລະ ອີເມວ ແລະ ພະຍານອື່ນ ໆຂອງຜູ້ເຄາະຮ້າຍໄວ້.
- ພະຍາຍາມເກັບກຳເອົາຄຳອະທິບາຍຈາກຜູ້ເຫັນເຫດການຂອງ ຄົນຮ້າຍ ຫລື ພາຫະນະ.
- ຕິດຕໍ່ຫາອົງການຈັດຕັ້ງຊຸມຊົນໃນເຂດຂອງທ່ານທີ່ຮັບມືກັບ ອາຊະຍາກຳຈາກຄວາມກຽດຊັງ..

ສິ່ງທີ່ທ່ານ ແລະ ຊຸມຊົນຂອງທ່ານສາມາດເຮັດໄດ້

- ອອກສຽງຕໍ່ຕ້ານຄວາມກຽດຊັງ ແລະ ຄວາມບໍ່ຍອມຮັບ.
- ຈັດໃຫ້ມີການຊຸມນຸມຊຸມຊົນເພື່ອສະໜັບສະໜູນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ.
- ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຊ່ວຍຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ.
- ຂໍໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຮັກສາ ສາທາລະນະອອກສຽງຕໍ່ຕ້ານອາຊະຍາກຳ ຈາກຄວາມກຽດຊັງ.
- ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການດ້ານມະນຸດສຳພັນ ຫລື ເຄືອຂ່າຍກຳກັດ ອາຊະຍາກຳທີ່ລວມມີໜ່ວຍງານບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ, ລັດຖະບານ ທ້ອງຖິ່ນ, ໂຮງຮຽນ, ອົງການສາສະໜາ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງ ຊຸມຊົນ. ສະ ເໜີໃຫ້ພວກເຂົາຕອບສະໜອງແກ້ໄຂອາຊະຍາກຳ ຈາກຄວາມກຽດຊັງໃນທັນທີເມື່ອເກີດຂຶ້ນ ແລະ ສົ່ງເສີມການ ປ້ອງກັນ ແລະ ປຸກຈິດສຳນຶກ.

